

J. Saroi handy
102. Avenue de Tournay

29
Lange

B. LAM

Jesus Khrichtoin Ebanjelio Seindix
San Mathieuin aabem.

Lehen Kapitulia
Birjina Mariain' nika Jortzen den Jesu Koistoin
ondorine.
Ar. ondore (duad.)

1. Jesu Khrichto Dabiden Semiaïn Abrahamen
Semiaïn ondorinain liburica.

1. Abraham	1. Dabid ^v	1. Josias
2. Isaak	2. Salomon	2. Tschonias ^{ko}
3. Jakob	3. Roboam	3. Salathiel
4. Judas [Iuda]	4. Abias [Abia]	4. Zorobabel
5. Phares ^ß	5. Asa ^f	5. Abiud
6. Esron [Esron]	6. Josaphat	6. Salathiel Eliazar ^Z
7. Azam ^B	+ 7. Joram	7. Salathiel Azorob ^B
8. Aminadab	8. Oziás	8. Sadok ^[=2]
9. Naasson	9. Joathan [Ioatham]	9. Achim
10. Salmon	10. Achaz ^{KH}	10. Eliud
11. Booz	11. Ezechias ^{KI}	11. Eleazar ^[=2]
12. Obed	12. Manasses ^[=2]	12. Mathan ^{-mea}
13. Jesse	13. Amos	13. Jakob.
14. Dabid. ^y	+ 14. Josias.	14. Joseph ^f

Abrahamen ganik beraz

17. Abraham eänik beraz eta Dabid eänno jende mende guziak hamalau 'tu.
Eta Dabid eänik eta Judiak Babylona'at juzu artionokua hamalau jende mende; eta hek Babylona'at juzu zirenetik eta Khristo'arrokua Kristorano hamalau jende mende.

ukhan ziin (Jehonias).

12. [12] ukhan zitziin (Judas ~~###~~ eta haien anayak)
Jehonias (11)

- 3. Thamar eanik (inestun)
- 5. Rahab eanik (Bethsabee); Ruth eanik (Moabit)
- 6. Uriaeren emagte ohiain'nik (Bethsabee)

17. Abraham eänik Dabid eänno
(Marta) Mariaen'nik sortzen den

demboraxian

- (Josias) 11. Judiak Babylona'at eemaiten zuzten demboraxian
- (Jehonias) 12. eta Judiak Babylona'at jüzuez goztk.
- 16. Khristo deitzen den Jesusen ama Mariaen Senhara.

Azue - [ganaguiño (-ganaiño)]co.

Ugar: Thamaganic (1)
Rahabganic (5)
Uriasen emagte iagananic.

Abrahamganic Davidgananco generacione guia (17)
Davidganic Babylonerat eramon iagan ciuden arteranocozc (16)

Joseph (18-25).

18. Khrichtuaen sortza hula igan zuiin: Maria haien ama esposatia zelaik Josephekin, izorra ger- thatu zuiin, elgarekin pharto hartu gabe, izpizitu Seindian berthutez. 2jon

μνηστευθεισης.. Marias (marie ayant ete fiancee)

συνηθισιν (cohabitation sans le menage) non l'usage de mariage

lit. fedatua
elKargana gbe.

Azue: seindun, haurdun (Biv. Guif.)

19. Nola eiki Joseph gizon justia
baizen hura ez nahiz eta justiziai ^{desohoratu} seinalatu,
ichil ichila nahi ukhan ziin hain ganik
berhechi ^{desperit[ur]}

Azue: eiki (lab. soul). certainement

* equin-gui. (en fait)

ez nahiz eta n'ayant donc pas voulu

lit. ceren-- ez baitzen hura difamatu nahi.

Azue: berzezi (separ)

soul. berhezi. (Salubem)

20. Bana ^echede hortan zelail, amense-
tan ikhusi ziin Jaunain anguru bat
erten zakona: Joseph Dabiden semia, ezitela
lotsa izan Maria zure esposain harteco: ezik
horen baithan sorthia dena izpizitu seindrain'
nik duzu. ^a

chede limite. but.

amets [amex (Salubem)] ames (Azue)

erraiten. erraten. erten

esposain [dzo].

ezik (pudgus)

erdiKo da

21. Eta ukhain digi seme bat joina deithtakuko
baituzo Jesus; zeen salbatuko baitu bere populua
bere bekhatietak.

et tu lui donneras le nom de Jesus.

lit. eta erdiren duc seme batez
eta deithuren duc haren izena Jesus.

Ezen hanc salbaturon dic bere populua
hagan bekhatuetan.

Luc.

22. hori oro hola gertatu zuin nun
Komplitu baizon Jannak profeta batez eman
ziena.

pour que fût accompli

Luc. compli ledingat.

Sorbuko du

23. Birjina batel Kontzabituko eta inen dizi
semebat, joia ditthathia izain baita Emmanuel
erran nahi baita, Jirkua gurekin

24. Josephel beaz in zuin iatzatu zenian
angurialk manatu zakona, eta hartu zuin
bere emaztia

Sorbu

25. Eta etziin haiKin phartirik hartzen in
ziencian [bere lehenbiziko semea] joirai eman
batzakon ^{seme} izena ^{Pyrimu} Jesus. _{-ri}

avant qu'elle eût enfanté un fils.

Luc. bere lehen semeaz erdi cedino.

II. Des magés et la fuite en Egypte (1-23)

Maguen adoazioria. Jesusen Ejiptot ches
juastia. haurhiltzia. Ejiptotik itzultzia.

Azum: ches eguin (ihesari eman)

Luc: Egiptera ches eguiten [du].

1. Sorthu zenian beaz Jesus, jin zitzun, Herodes
ereziain demboran, mago batzu iruuz Kaldetik Jenu-
salemeat. *Orientetik*

2. Ertin gutolaik: nun da Indien errege Sorthu
berria dena? Jkhusi' iziu eiki hain izarra iruuz Kaldet-
dian eta jin zitzu hain adoatzia. *Orienten*

[iruuz Kaldian]

Belduntia

3. Solas hori intzutiaikin trublatu zuin herodes
erregia eta haiKin batian Jerusalemeko hiri
guzia.

Azum: bat batian (en même temps)

8

belunagiririk ^{populako prentze, aphez eta doctomak}
 4. Eta bildu onduan aphezen prentziak
 eta populaciän eskribanua, galdin ziezun
 nun behar zien Khrichnuk sortha
 zen sortha Khristo.

Sanhedrin (70 members): senat.

Primas des pretres

Chefs des doctres (doctores de la loi)

Amiens ou peuple.

Yudasen lortuko hirian

5. Judasen jendekiako Bethlehemen, erran
 ziakeozien ezik hala ichk^{er}katia'uzu profeta
 batez izkiribatu

li. Bethlehem Judeacozin.

(i. Bethlem & Judä)

Yudafo.

6. Eta hi Bethlehemen, Judasen lura, chiz
 Judasen hiri gehienan artian ^{ingur. iud. eta} ^{izk^{er}katia} ^{gob^{er}natuta} ^{izk^{er}katia} ^{gob^{er}natuta}
 hitaick jalgiko'uk Israeloko ene populia gidatuko
 dien aintzindaria.

li. Judaco lurri (tem & jur)

li. Israel ene populua bazcaturen duen
 (qui pahta non jenglu Israel)

9

7. Ordian herodesek segeeki maguak
 deiththarik, arthaitkin galdin ziezun
 zoin demboraz agertu zizeen. izarra.

* sequire - qui (eder-qui) [Li: secretuqui]

[proba] froga [phoroja]

arthadun; arthagabe. arthatu
 [Li: dirigentqui]

deo (diegu - ciegun)

cee - ciecen

desperitziarekin

8. Eta Bethlehemeat igortziaikin erran
 ziezun: ^{uz} jagte eta cheheki galdingitizie
 haurain berriak, eta hatzemaiten
 duzienian jakinaazja'azie, juan nain
 ni ere hain adoztzea.

gaaga, cuazte

galdin-gaaga (gacis); galdin-gquitcu (-cie)

hatzaman (Goz. Salabory. Khausi)

Li: [en eriden duguesguenera]

jaquin-araci-egaazu gadacie

eraci (Goze)

[-guiz]

onduan

9. Errege intzun gutena ba,
phartitu zitgun. Ordian berian heen
aintzinian jarr^{ba} zuan^{3uan} iruzkaldetik
Orienten i^{Khuzi} i^{3arra} atreatuik ikhuse guten izarra heldu
artio haurra zön lekharat nun baatu
baizen. zen tokirako gelditu

ba (ba da?)

{ henequi con aquellos. heyen.
hoziengui con e. d.
hoyenequi con estos.

zön [agon]. ep 13.

liz: eta hura, Orientean ikussi ukon
gutena izarra

10. Izarra haatik ikhustiaikin,
bozkarioik handienian sarthu
zitgun.

kuna

horra

hara

Egi haregatic (expensat). 100

11. Eta etchian sarth^ziaikin aur-
Khitu zigien haurra bere ama Mari-
ekin eta behaunikatuik adotta zigien
idoitzen gurtelarik geö beñ (?) tresorrik
ofeitu ziaikozien presentetako urhe
(gisentsu eta mirra).

eta lurren ahuz[?] bez buriak emanik
(et de portonak devant lui)

lizari Mariat^zequin
eta ahospez adora ceçaten hura.

{ idigui (guiz)
idigui (bi).

omir

{ encensu
mirra

[guiz]

onduz

9. Ezege intzun gutena ba,
phartitu zitgun. Ordian berian heen
aintzinian jarriz ^{ba zuan} iruzkaldetik
Orienten i ^{Khuzi} ^{izarra} atreatuik ikhuse guten izarra heldu.
artio haurra zön lekhe
baizen. ^{zen} ^{toki}

Orienten i

ba (ba da?)

{ henequi son aquellon
hoziengui an e. d. s.
hozenegui an e. d. s.

zön [gagon]. ep. 13.

Lr.: eta huná, Orienten
guten izarra

10. Izarra haatik ikhustiaikin,
bozkarioik handienian sarthu
zitgun.

La Version

Egi hategate (ependant). 100

de la Parole de
l'enfant prodigue donnée
dans le recueil de 1857
comme « bas-Navarraise » est
celle de l'Evangile de
Salaberry, et la version
donnée comme « irizaine »
dans le recueil de 1878
est celle de l'Evangile
de Cayenne.

ta etchian sarth^ziaikin aur-
zizien haurra bere ama Mari-
eta belhaunikatuik adotta zizien
en zuztelarik geö beän (?) tresorrik
ziakozien presentetako urhe
tsu eta mirrha.

erat ahuzpez ber buriak emanik
postonak devant lui)

Inariat^zquin
eta anozpez adora cecaten hura.

ouvrir

{ idigui (guiz.)
idigui (bi.)

{ encensu
myrtha

12. Binaran lo zaudelaik abertitiak izan zitelakoiz gehio etziten itzul herodesen ganat beste bide bat-~~hetaik~~ beñ alderditat juan izan zitzan.

Lig. Herodesgane

13. Hec phartitu ^{ondren} zien begain laster jaunain anguru bat agertu zigiakozun Josephi lo z³⁰⁰on demboran eta erran: juki zite, harzkit^{303u}ga haurra eta hain ama, eta ihes zagi Egiptat eta han egon zite nik erran artio; egik herodesek chekhatu³¹³ / hila³¹³zite kofan).
³¹⁰ako

Lig: Bada hec retiratu eta aingueru har itzac, ihes eguic Egyptera eta aicen han nic darrazuezdano.

Ithury (3022); Gize (3022); [erranen dangudano danczdano?]

Gize: senharizat (hau mari) : 63. profetatun nescatobaco (hau serrote) (hau profeta of Azbie - ban.

14. Teiki eta Josephet gauaz hartu zitzin haurra eta hain ama eta Egiptat juan zuin

[Lig: Herodesen fineraro

(Oree)

15. han egon zuin herodes hil artio hola Komplita zuin jaunak profeta batez erran ziema, Egiptotik deitche'igit neure Semia. deitche'igit ene

Gize { enia (hau mari) / neuria (hau mari profeta). Azem: neu (neren)?
hau (hau) neror (hau) / niteur.

[25ene]

[aldiri?]

[3022]

16. Ikhusi ziemian ordian herodesek Magak hartay tufatu ziela, hanitz koleata zuin; eta igoni aicin tropak Bethelemeat eta hain auzo herri guzitaak bi urthe eta gutio' zuzten haur guzien hiltzea, Maguetak jukin zion demborain aibera.

17. Ordian Komplita zuin Jeremiab) profetat erran ziema.

likhan

18. Nigar marraska handiko heldura bat intzun digie Raman: Rachelek ^{bon} haurren ^{zuzen} nigar ilen zien bere haurrez okiruz eta Kontsolier etziin nahi behatu, zein gehio'cy practira [bizi]

[Bethlem: 2000 áms; 20 enfant marmen]

Rama ^{et} Kibus nort de Jerusalem; Bethlem: 2 leus Sud.

Jerem. XXXI, 15. (Joseph u Benjamin enmin a Babylona); u le leisner le consola

19. Hil zenian haatik herodes, lo zolaik, jaunain anguru bat agerta ziziakozun Josephi Ejiptuan.

20. Eten zakolaik, jeiki zite ^{et} eta hartutza haurra eta hain ama eta ^{et} zuzen ^{3.162} Israeleko lurreat; ezik hilak'iza hura hil nahi gutonak.

21. Jeiki eta hartu ^{zitia} zien haurra bere amaiken eta jin zuien Israeleko lurreat

22. Bana jakin baizien Archelaus Judean errege zela bere aita herodesen ondotek, ^{lo} lolsa ^{lo} izan ^{lo} zuien ^{lo} haat ^{lo} juaiteko; lo ^{lo} zolaik ^{lo} haatik ^{lo} jakin ^{lo} baizien ^{lo} zer ^{lo} in ^{lo} juan ^{lo} zuien ^{lo} Galileako ^{lo} alderditaat. ^{lo} erretinake ^{lo} zen [uz. basterretinat]

23. Eta jin zuien egoitea Nazareth deithzen den hiri bat ^{lo} tetaat; gisa hortaz Komplite ^{lo} zuien ^{lo} profetek ^{lo} erran ^{lo} zutena; Nazarethtara deith ^{lo} thatia ^{lo} izain ^{lo} duzu. ^{lo} Nazarendam [uz. Nazareno]

[Joseph] natie

Dic. p. 184 et. 11.

[Malazarra, Baigorriarra, Ebanlarrz, Mehavindarra, Dorondarra, Orheztarra]

Bost garren Kapitula

Jesusen (mendi gaineko)
diskusa mendiañ gainian

Zortzi urostasunak ---

B.I. I Khustiaikin beag jende saldo hekk,
igään zuñ Jesus mendi bat-ten gaineāt
eta han janni zenian, hurbildu zigiazkotzun
bere dizipuliat,
populo hau oro
hurrendu

lit: gendetzee

lit: hurran (hurren)
hurrun.

lit: dirutze (dirutze)

2. Eta bere ahua idoitzen zielait *erakaxten*
inchtuzten
zitzen erten zielait
lit: iregui

Dakaxu dira

lit: pauvre

3. Uros izpituz pobre diēnak, zeñ heēna
baita zerietako erresuma.
heena
zereko

[lit: pauvres qui ont amassé de l'or misère, de humbles de riches]

4. Uros egiti diēnak, zeñ lunnain jabe

lit: eme

lit: zerietako dute lurre
heretakeren

izain baitira.

5. Uros nigar iten dutenak, zeñ Kon-
tsolatiak izain (baitira).

Liz: iustitiaz

gossia eta egaria dutenak

6. Uros justiziain gose eta egarri diena,
zeñ asiak izain baitira

Liz: aseren baitirak

misericordiaz

7. Uros misericordiosak, zeñ misericordia
ardietsiko (baitute)

yardirexi

Dict: ardiexi (yardirexi) argui-tsu (luminos).

Fr: ardiex (jardix)

8. Uros garbi utenak bihotza, zeñ jinkua
ikhusiko baitute

Yainka

9. Uros bakedunak, zeñ jinkuañ haur
bakezkoak

Liz: baquea fowuratzen dutenak

deiththatak izain baitira.

deithuak

Liz: presentatzen diradene

Liz: justitiaz

10. Uros pairatzen dutenak justiziain dako,
zeñ heina baita zerietako erresuma.

Sofitako

Yustiaz

pairuden (espezial)

pairugabe (Dovillak)

11. Uros ziezte, noiz eta ere gizonak ma-
daikatuko eta persekutatuko bai ziezte
eta ariko baitira gezur erten zien kontra
ni nizalaku.

enezatik

Liz: ene causaz.

Dict: maradikatu (= Geze)

[iragan - igarai]

12. Alegea eta bozkalantzian izan zizte,
zeñ zien errekomentsa handiabaita z
jerutan: ezik hola persekutu, ezie zien
aintzioko profetak.

Liz: aiteinaco (sua)

Zitezte

Dict: botz Karis.

Fr: bozkalantzian (B.N. 4)

Liz: aitzinagoko.

2
Sei garren Kapitula

othoitzak. Birkhata behar dela...

5. hala hala, othoitz iten dujienian, ez lagie behar izan hipokriten pare, zoinet laket baitute othoitzian artzia sinagogetan eta kharika ezkinetan ^{chokho} chutik egonez, gizonet ikhusiak izaitia atik: egiaz ertien dāuziet ukhan dutela bein errekompetsa.

hala hala (ejalemet)

hipokriten pare (1) egal de hypocrites.

ari izan aritzen da arteen da ^{Haghar} _(Bane) ^{lond.} haritu.

6. Bainan zu, othoitzain iteko, Sar zite zure gambaran, eta bortha zerratik, e ^{herxirik}

hiz. erxirik

^{secretian} ^{othoi zatie} ichilik othoitz'azu zure aita, eta zure aitak, zoinet ikhusten baitu obra gordia, errekompetsa emain dāuzu. ^{zer izanbiten den} ^{secretian.}

leiz: secretian denari (qui est dans ce lieu secret)
lory: qui est (present) dans le secret

7. Othoitzian haatik ez hanitz mintza phaganuak bezala; uye'izie eiki elke hanitz erranez aitiak izain diela. ^{en jitsu} ^{ingunak}

eiqui (vaimblement); haregatic (Giz) ^{daquiza (Giz)} ^{cequie (Giz)}

8. Ez beaz izan horiek bezala; ezik baziaizu zien aitak ziet galdin bano lehens'. zer beha"uzien.

su bano handi[ago] dāzu. ^{baino (lab)} ^{uste diez bano} ^{beno (lond)}
eztaquiu nazena den bano (quoz...?).

9. Hula inen duzie beaz othoitz: Gure aita zericetan zaudena, santifikatia izan bedi zure izena ^{ezena}

hola { hanela (hula)
honela (hola, horla)
harela (hala)

10. Jin bedi zure erresuma. Egin bedi zure boondatia, zerian bezala lurrian ere

Ezaguzu

11. Eman ezauzu eguneko hazgarri [den] bano gehio'den gure ogia

note pour suffisant (επιουσιος):
la messe à la messe
 la pain de la messe
 la messe à la messe (la messe suffisante)
 { qu'on dit (dit) - lui
 { pas (pas) (pas), superabundant (superabundant)

Long. 606.

12. Eta barkhazkiatzu gure zorrak, guk barkhatzen' tuin bezala gu zor gitzatzenener.

- zhiatzu (hā moi) | ni zorru horre (hor)
 - zhiatzu (hā moi) | ne/citot' sor

Schul. 14.

LXXXI

13. Eta ez gitzatzula utz tentazionian eörtzëa, bana libra gitzatzu gaitzetik halabiz. ^e

Kaltiak (horiz)

14. Ezik hutsak barkhatzen batuzie gizoner, zien zeruko aitak ere barkhatuko dauzkitzie zien bekhatiak

15. Ez patzie haatik gizoner barkhatzen, zien aitak ere ez tauzkitzie barkhatuko zihain bekhatiak.

[Zihaurer]

Hama hiru garren Kapituluia

Ereihain, irakain, ^{Seneva} Senebe (Azaiain),
altcharrain, tresorain, perlain
eta sariain Kompañtza.
parabola edo Komparaziora

ereite (= soul) eraite erein (erain)
ereiqui (erainqui)

irrai (ebriaco).

altchagarri (2)
iplaragarri (jornalata)
galgari (pupulera)

B.7. Egun hartan berian Jesus jaigutzen
zelaik etchetik, jarri zuin ^{ixas} itsas onduan

yalqui (soul. yalqui) orri

yendetze handibat

2. Eta jendez hebro bildu ziziakozun
bere ^{haran} ingurian; hortakotz igään ^{zen} zuin
barka bat-tetaät zointan jarri baizen,
untzi tzi batere

jendiak aldiz baatu zitgun hur hegian.
batzeman

hebro Azue: Alduak. cantidad enorme.

çaco (uacoça); ciliacoçun

aldiz (an containe); jendiak (les gens)

hequi (bos) frang. crete (lipu) et montagnes.

eran zeyken

antz gauze

3. Mintzatu ziziezun hanitz gauzez Kom-
pañtzetan, erten zelaik:
mantzatzen zelarik

dee (dree) ceçun.

erten zoen (zelaik $\frac{III}{I}$).

X Yalgi zuin behin ereite bat
ereingate

behin hartan (Alduak)

[euscalçale]

azi (= Dicit)

4. Eta eraiten zirelaik, hazi pharte bat eöri zuin bidiañ gaineät eta zeruko choriet jir eta, jan zigien

encima del camino : bidiañ gaineät
- gaineen

bertze [ortzegun]

(hamisuetan)
lig: non eg-
hai guten
heuzqui lurre

5. Beste pharte bat eöri zuin lekhu harritsu ^{hamisuetan} batzutaät nun ez paitzen lur handiak eta behala ^{berhala} sortu zuin lur achala bezik etzela kotz.

zeren han lurre ez paitzen aski barna
lig: ~~azi~~ ceruz eg-paitzen lur barneri.

curitsu pluvieux
schantu f. s. s. s. bat-za (99. am)
arguitsu lumineux batzutan (99. for)
harritsu. p. m. u. x.

berhala. (auntz)

} iqhusihala. (font a puit
en p. m. u. x.)

{ azal (mixe). Espagn. lab
achal: (Frans. Haute Navam)

e khia

6. Bana iruzguia jalgi zenian erre zuin eta eihartu erroik etzela kotz.

i (45)
Eguzquia (eghiz) egun

eihartu (my. Dicit Salaberry) [idortu, agortu]

lig: eyarthu [arte horten arteen
Eihar. XII. 10. elhori artetarak]

lig: elhori
artez.

7. Pharte bat ono eöri zuin elhorien gaineät, bana elhoriak handitzi äkin ithua izan zuin ^e itha guten [cicien]

lig: itha vkan dituzte [cicien]

ORANO. (orz-gana-no : David gana no)?
cerroz-no.

8. Azken phartia eöri zuin lur hun bat-ten gaineät eta futia eman zuin, ^{zombait bih. kek (?)} bihi batzuk emaiten zutelaik ehun bat-ten (batz) dako, beste batzuk hiru etan hogoi, beste zombaitak aldiz

batengat

koita~~tttttt~~ hamar.

bihi (60gun fransais)

Combait (Haxparan)

99.uns (Azue)

Cenbait (99.uns) - cenbat (combien)

9. Beharriak tienak aitzeko, ai^{intzun} dezala.

10. Dizipuliak hurbildu ziziazkotzuen erten zakotelaik: zertako mintzatzen zazkin Kompaantzaz

11. Ihardesten deelaik esten diezu: zeen emana baizauzie zerietako errebumako michterinen ezautzia: bana horriar etzu emana izan.

12. Ezik diena emana izain ziakozu eta ausarki; eta ez tienai diena khendia izain ziakozu

13. Hortakotz mintzo nizauzie Kompaantzaz: zeen ikhusten dutelaik ez paitute ikhusten eta intzuten dutelaik ez paitute indelgatzen

14. Horien baithan duzu bethatzen Isaias profetak erten diena: behariez intzunen duzie eta ez tuzie endelgatuko: So' inen duzie begiez eta ez tuzie ikhusiko.

15. Ezik populu hunen bihotza dorpetia' uzuz, hosen beharriak elkhorkiak 'tzu, begiak hertsia 'tzi ez nahiz eta beguiek ikhus dezaten, beharriek intzun dezaten, bihotza endelga dezan eta kombestrick senda ditzaan.

16. Bainen uros 'tzu zien beguiek ikhusten dutelakotz eta zien beharriek intzuten baitute.

17. Egiaz eiki erten dāuziet hamitz, profetā
eta jāstiek desiatu' utela ziek ikhusten
duzieniām ikhustia eta ez tutela ikhusi,
intzutia ziek intzuten tzienak eta ez' tuzte-
la intzun

18. Ziek beāz ai gazie ereiliaiñ Kompaān-
tza.

19. Intzuten diena erresumako hitza, ez
tiemian peētchatzen, izpiritu gachtua
jiten duzu eta hartzen digi hāin bihotzian
ereina dena; hura' uzu bidiaī haāt
hazia ukhan diena.

20. Harrietan gaindi hazia ukhan diena'
uzu, sinkuain hitza intzuten diena eta
ordian Iberian gogo hunez errezebitzen diena

21. Bana etzi erroik bere baithen eta dembon
bat - tetako' uzu; ^{jin ger ba nazigabe bat} eta persekuzione bat,
hitza dela kasu, bēhala eskandalitafia'
uzu

22. Ekhorrietan aldiz hazia ukhaiten
diena' uzu hitza intzuten diena; bana
mundu huntako artheik eta abeātasunen
tromperiek ithotzen digie hitza eta
futuiēk gabe gelditzen duzu.

23. Eta lur hunian izaiten diena' uzu.
Sinkuain hitza aitzen diena, peētchatzen
eta futia ekhartzen diena eta emaiten
batu bat-ten dako ehun edo hiru etan
hogoi edo hoita hamar.

24. Beste Kompaāntza bat eman ziezun
erten zeelaik; zerietako erresumak, dūi'
'ize gizon bat zoinak erein baizien hazi'
huna bere alhorrian

25. Bana gizonak lo gaudelaik, jin
zuūn hāin etsaya eta ogiaīn gaineāt
iraka botatu onduan juan zuūn hantikan.

26. Noiz ere ogi zangua goratu eta burutu
baizen, agertu ere zuūn iraka.

27. Ordian aita familiakuaïn zerbitzariak
 Juan ziziazkotzum erten zakotelaik:
 Jauna, ez tuüya hazi huna erein zure
 alhorrian? Muntik heldu da beaz han
 iraka?

28. Gizon etsai bat-tek, erten diezu, "indzi
 hori, honen gainian Sehiak erten diakozie,
 nahüzia guazen eta bil dezaiïn"

29. Ez, erten diezu, beldurez eta iraka
 biltzaiäkin bil dezaiïn ogi bihia.

30. Utzkitzie biak handitzeä uztaäno eta
 uzta demboran uzta karier erraiïn
 dizit: biltzkitzie lehenik irakak eta azatu-
 ik ezartzkitzie erretzeko; ogia haatik
 ene ganerreat altchazazie

31. Beste Kompaäntza bat eman zigun
 erten zielaik; zerietako erresumak idüi,
 izi Senebe bihi bat zoina gizon bat-tek
 hartu eta eraiten baitu bere alhorrian

32. Bihi hura hazi guzietan den ttipiena,
 uzu; bana handitu denian berdaärr
 guziak bana handio"uzu eta arbote
 bilakatzen duzu hala nun zeruko choriak
 egoiten baitira hain adanetan.

33. Beste Kompaäntza bat-tez mintzatu zize-
 zun; zerietako erresumak idüi 'izi altcha-
 ärrri bat, zoina emazteki bat-tek hartu eta
 hiru gaitzuru irinetan ezartzen baitu,
 orhe guzia altchatu artia.

34. Gauza horiek oro Kompaäntzez erten
 zitzin Jesusek populiäi eta ez ziziazkotzum
 mintzatzen Kompaäntzez bezik.

35. Hala nun Komplitu baizen Profitain
 errana; ahua idotiko 'izit Kompaäntzez
 mintzatzeko; mundiaïn hastapenetikako
 gauza gordiak phamphaäntuko 'tzit.

36. Ordian Jesusek jendiak etcheit igosi
 zitzin; eta hurbildu ziziazkotzum dizipuliat
 ziotelaik; iraker Kompaäntza esplikatu zigun.

37. Errepostia emaiten diezu erren
deolaiak: hazi huna eraiten diena gizonain
Semia'uzu

38. Alhorra mundia'uzu. hazi huna aldig
erresumako haurrak'tzu. Eta irakak
haur gachtuak'tzu

39. hek ereinen'tien etsaya, debria'uzu.
Uzta mundiaïn akhaantza'uzu. Eta
uztakariak anguriak'tzu.

40. hala nota beag biltzen eta erratzen bai-
tara irakak, hala hala gerthatu'tzu
mundiaïn akhaantzan.

41. Gizonain Semiak igorriko'tzi bere an-
guriak, zoinak khenduko baituzte hain
erresumatik eskandala guziak eta inikita-
kia iten tuztenak.

42. Eta botatuko'tzie sugko labeat; han
izain'tzu nigarrak eta hortz Karraskak

43. Ordian justiek dirdiatuko'izie irag-
kiak bezala bein aitain erresuman. Be-
harriak'tienak intzuteko, intzun bezala.

44. Zerietako erresumak idui'izi alhor
bat-tian gordia den tresor bat, zoina gizon
bat-tek idiein onduan gordatzen baitu:
eta bere bozkalentzian juaiten duzu ditien
guzien saltzeä eta eosten dizie alhor hara.

45. Zerietako erresumak idui'izi oro
gizon tratulari bat dailena perla hunen
ondotik

46. Balios bat hartzeman dia ba, juaiten
duzu saltzeä ditien guzien eta eosten dizie.

47. Zerietako erresumak idui'izi ere
itsasoat aurthikia den Sare bat zoinak
hartzen baititu arrain suerte guzietaik:

48. Noiz ere behatzen baitu, arrainkariek
thiatzen dizie hur bazterreat nun jarri-
ik humak botbolletan ezartzen baituzte

Eta gachtuak Kampoät aurtitzen.

49. hola gertatuiko 'uzu mundiaïn akhaabon.
jinen 'tzu anguriak eta bëhechi'ko 'tzie
gachtuak hunen artetik

50. Eta botatako 'tzie sugko labeät; han
izain 'tzu nigarak eta hortz Karraskak.

51. Endelgatzen 'tzea horiek oro? Bai. Jauna,
erten diakozu

52. Erten diezu: hortakotz eskribano
argitu bat-tek zerietako erresumako
gauzez idui' egi aita familiako bat goi-
nak ahiatzen baititu bere tresoretik
gauza berriak eta zaharrak.

~~Voir le suite dans le Cahier bleu~~
~~ou est transcrit le texte de Salaberry~~
dans le Cahier Rouge.

